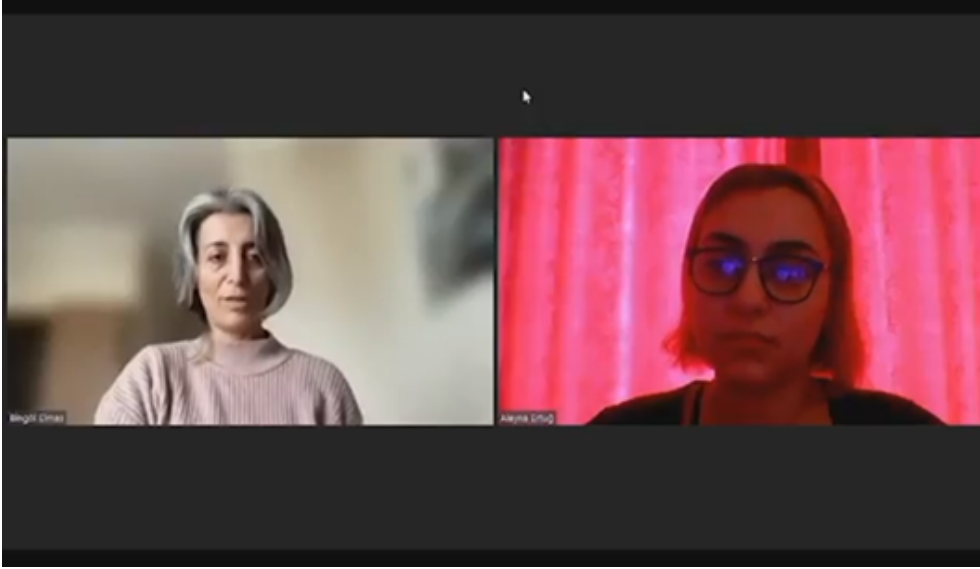

Bingöl Elmas ile Görüşme

Röportaj: Aleyna Ertuğ

Aleyna Ertuğ; Merhabalar Bingöl Hanım. Hoş geldiniz. Nasılsınız?

Bingöl Elmas; Merhaba, çok teşekkür ediyorum. Sizlerle buluşmak daha da keyifli.

Aleyna Ertuğ; Öncelikle çok teşekkür ediyorum. Röportaj teklifimi kabul edip vakit ayırdığınız için. Öncelikle şuradan başlamak istiyorum. Projelerine hayran kaldığım bir yönetmen olarak sizin nasıl bir çocukluğunuz olmuştu? Yani çok özel değilse bunu merak ediyorum. Sizi tetikleyen, bu yola sokan ilk çocukluk yıllarınız, duyarlılıklarınız ya da... Toplumsal konulara da değindiğinizi varsayarsak her zaman sesinizi çıkaran biri miydiniz? Yoksa bunu sinema sayesinde mi eyleme dönüştürme fırsatınız oldu?

Bingöl Elmas; Çok tatlı bir soru... Öncelikle teşekkür ediyorum övgünüz için, filmlere gösterdiğiniz ilgi için de. Çünkü bu çok spesifik bir şey, bu kadar popüler kültürün olduğu bir dönemde belgesel sinema ile ilgilenmek.

Onun dışında... Mesela İstanbullu karla önce çok romantik tanıştı. Kar videoları paylaştı keyifli bir şekilde, ondan sonra tadını çıkarmaya çalıştı. Ama bizim için böyle çok romantik olmadı kar. Kar çok ağır yaşam koşulları demek, kar üşümek demek, kar aylarca yeri, yeşilliği başka renkleri özlemek demek. O yüzden Erzurum demek eşittir kar demek. Bazen böyle yolumuzu açmak için kar küremek demek öyle bir şey. Tabii ki doğanın her hali çok kıymetli. Ağacın ve doğanın kara olan ihtiyacını biliyoruz ama insan olarak işte böyle bir fantezi var. Evet, kar çok güzel ama niye sıcak yağmıyor ki ya da renkli yağsa güzel eğlenmek vardı. Koşullara nasıl baktığımızla da alakalı bir şey. Erzurum sert bir iklim, insanı da sert yapısı da sert. Çok muhafazakâr bir yer ve hali ile cinsiyetinizi ve kimliğinizi, dilinizi çok yoğun hissettiğiniz bir yer.

Bunun ayrımcılığına da çok maruz kaldığınız bir yer. O yüzden bu, çocukluktan itibaren farkında olmadan bir dirençli olma hali getiriyor. Bulduğumuz yerde çok geniş topluluklar içindeydik, renkli topluluklar içindeydik ve o yüzden gözlem yapabilme şansını çok vardı.

Çok insanla etkileşim şansı vardı. Dolayısı ile bu aslında dezavantajlı bir durum oldu benim için. Tabii ki çocukken ben sinemacı olacağım gibi bir hayalim ya da buna dair bir fikrim yoktu. Daha sonra iletişim fakültesini kazandım. Yine çok bilinçli bir tercih değildi. Gazeteci olmakla ilgili bir eğilim vardı ama klasik, üniversite olsun da bir şekilde neresi olursa olsun mantığı vardı. Ben de onlardan biriyim. Aslında hukuk istiyordum da sonra iletişim oldu. İletişim de bir şeyler öğrenebildiğimiz bir alan ama sinemaya dair çok kollu bir alan.

Sonrasında meslek birliğinde, belgesel sinemacılar birliğinde çalıştım ve etrafımda çok güzel filmler yapan insanlar vardı.

Festivaller yapılıyordu. Bu da benim için belgeselle gerçek anlamda tanışmak için ideal bir ortam oluşturdu. Şans oldu benim için ve sinema ile ilgili serüvenim böylece başlamış oldu.

Aleyna; Anladım. Hatta bir sonraki sorum da buydu. Radyo Televizyon ve Sinema bölümünü bilinçli olarak mı tercih ettiniz. Her zaman hayalini kuruyor muydunuz diye soracaktım. Onun da cevabını almış oldum. O zaman diğer soruma geçeyim.

Bingöl; Bu konu ile alakalı şunu söyleyebilirim, ne yazık ki Türkiye'deki iletişim fakültelerinde sinemayı da, gazeteciliği de, televizyonculuğu da, reklamcılığı da her şeyi bir potaya koyup her şeyden birazcık eğitim hali var. Ne yazık ki sonrasında iletişim fakültelerinde de potansiyel işsizlik söz konusu, hele şimdiki zamanlarda bu çok daha ciddi boyutlara varmış durumda. Keşke öyle ortaya karışık bir şey yapmak yerine gerçekten alanla ilgili sağlam bilgi edinebileceğimiz bir şey. Ben belgesel sinema görmedim mesela iletişim fakültesinde. Anlatabiliyor muyum?

Aleyna; Belki de farklı bir alana yönelecektiniz ya da belgesel sinemacılığa daha erken yönelecektiniz. Yaptığınız iş bir yerde izleyicinin de aktif rol oynadığı bir alana hizmet ediyor. Siz, sinemanın başka türleri gibi bir derdi kelime kelime anlatmak yerine o derdi yaşayan kişiyi ya da kişileri bulup onların anlatmak istediği kadarını kayda alabiliyorsunuz. Bir yandan da bu derdi keşfeden kişi de siz olduğunuz için yani bir yerde sizin de bir derdiniz olduğu için bu özellikle kadınlar mesela kadın haklarına da ne kadar duyarlı olduğunuzu bildiğim için de buraya geleceğim. Bunları yaparken acaba anlaşılır mıyım ya da anlatmak istediğim tam anlamıyla karşı tarafa geçer mi gibi bir kaygı yaşıyor musunuz? Yoksa zaten yapmak istediğiniz iş bir şekilde ulaşıyor ulaşması gerekenlere yani büyük kitlelere ulaşmıyor belki ama diğer türler kadar ses getirmiyor belgesel anlamında söylüyorum bunu. Bu sizin için bir kaygı mı? Yoksa yeterli buluyor musunuz?

Bingöl; Sorularınız çok güzel bu arada Aleyna. Teşekkür ediyorum gerçekten çok hoş yerden kuruyorsunuz. Yani şöyle ki şunu ayırmamız gerekiyor. Belgesel sinema, popüler kültürün alanında olan bir şey değil o yüzden çok böyle kitlesel olabilme olasılığı olan bir alan değil. Bu hayal içinde de değiliz yani o yüzden ama tabi ki işlerimiz, yaptıklarımız daha çok insana ulaşsın temennisi, uğraşı, çabası içerisindeyiz.

Seçtiğimiz konuların anlaşılması meselesine gelince, paylaştığımız her şeyle böyle bir derdimiz vardır. Çünkü bu bir iletişim şeklidir. Bu bir tasarımı hissettirme şeklidir. Yarattığınız atmosferi insanlara katıp katamadığınıza dair bir merak. Bir çabadır ve özellikle Türkiye gibi her şeyi çabuk tüketen ve her şeyi çok yüzeysel, derinleşmeden tüketme alışkanlığı olan bir toplumda bu daha da zor. Mesela kentsel dönüşüm çalışıyorum. Kentsel dönüşümde benim için o binalar aslında doğanın kalbine saplanmış, insanın kendi bindiği dalı kesmesi anlamına geliyor iken, o imajları kurduğumda o anlamda kurmayı ima ederken bir başkası için modernizm, bir başkası için o konfor, ilerleme, gelişme anlamına geliyor. Bazen o görüntüyü o imajı bozmak için çok uğraşmanız gerekiyor. Başka türlü algılanmamanız gerekiyor. Bir de işte mesela finalde bir balon sahnesi var yıkımları balonlarla yapan bir iktidar anlayışı var.

Aleyna; Evet...

Bingöl Elmas; Onu aslında ironi olarak yapıyorsunuz. Meselenin kendisi ironi. Benim tasarlamadığım, önüme düşmüş bir sahneydi. Ama mesela toplumun bir bölümü bunu gerçekten kırıklama olarak yaşıyor yani gerçeğin bu kadar kırıldığı bir ortamda siz bir şey üretmeye çalışıyorsunuz. Biri için o problem olarak algılanabiliyor. Dozu o kadar önemli ki ve kafayı yiyorsunuz. Sizin dışınızda üretilmiş bir gerçeklik var ve siz o alanda üretirken oralara düşmemek oradan anlaşılacak başka niyetler, niyet ettiğiniz şeyi doğru tarif etmek için çırpınıp duruyorsunuz. O kadar kolay bir şey değil. Mesela Evcilik'te yaşlı, şalvarlı, Kürt bir adam vardı filmde görünen tek erkek olarak... Zaten Türkiye'de hep sorunu kendinden uzakta görmek hep dışında görmek hep düşmanı dışarıda görmek çok yaygın o yüzden hemen onu görüp bütün kötülüklerin bütün çocuk evliliklerinin bütün günahını o adama yıkmak gibi bir şeye dönüşebiliyor. Çünkü Türkiye'deki televizyonlar Kürt imajını hep öyle yaratıyor ve o yüzden siz de onu oraya koyduğunuzda aynı imajı yeniden üretmekle karşı karşıya kalabiliyorsunuz. O yüzden bunun için tekrar çırpınmak zorunda kalıyorsunuz bu adam da aslında kurban bu sistemin kurbanı ve aslında orada da kötü bir işçilik var. O yüzden bu çocuk evliliklerinin bütün günahını bu adama yükleyemezsiniz. İçinde sosyolojik, felsefi, psikolojik sayısızca düşünme anları var ve bunu üretirken de hep yanı başınızda hep masanızda olan bir şey.

Aleyna; Bir algıyı kırmak zor bir şey ve bunu yapmaya çalışıyorsunuz. Var olan bir düşünce var ve siz bir fikri aktarmaya çalışsanız belki daha kolay yapacaksınız ama bıçak sırtı bir yerden yapıyorsunuz ve algı kırmak daha da zor aslında.

Bingöl; Çok doğru, çok doğru... Güreştiğim kısmı da oydu. Alışkanlıklar içerisinde algılanan bir şey, siz bunun aksini başka tür boyutları olabileceği tamamen söküp yeniden dikmeye çalışıyorsunuz o yüzden de bu bazen bölücü, bozucu gibi bir yaklaşıma maruz kalma ihtimaliniz var. Çünkü mesela en önemlisi resmi söylem dışında, iktidar söylemi dışında bir şey üretiyorsunuz. Bunu yaptığınız anda zaten oralara değişik gelir.

Aleyna; Peki; Sizi bu sektöre çeken ilham kaynağınız nedir? Mesela görünmeyeni göstermek istemek de olabilir. Ya da insanları keşfetmek, sonuçta bir belgesel ve işiniz insan bir yerde yani buradaki ilham kaynağınız nedir?

Bingöl; Belgeselde kalmanın ilhamı diyebilirim çünkü çok zor bir alan ve çok emek isteyen bir şey ve her fırsatta dönüp bu kadar uzun uğraşlar verdiğiniz şeyin karşılığını sık sık sorguluyorsunuz. Yani aslında özellikle bir yerden ilham gelsin gibi bir yaklaşım değil zaten bu bizim yaşam şeklimiz diyelim. Zaten sokaktayız zaten insan hikâyelerinin ortasındayız. Zaten çok meraklıyız. Çok soru soruyoruz, ondan sonra güzel ışığı fark ediyoruz orada bir hikâye olunca heyecanlanıyorsunuz ve sürekli kaydetme ve paylaşma refleksiniz var. Bütün bunlar olunca doğal olarak belgeselin yolunda yürüyorsunuz anlamına geliyor. Yani oturayım da filmimi üretelim değil aksine şöyle oluyor o kadar çok konu var ki hangisine başlasam acaba yani hangisine sıra gelse şunu da anlatmak istiyorsunuz. Bunu da anlatmak istiyorsunuz çünkü aslında bu derinleşme ihtiyacı ve derinleştiğini paylaşma ihtiyacı o yüzden de hiç konu bulmakta bence belgeselciler zorlanıyor.

Aleyna; Önünüzde fikir oluyor zaten.

Bingöl; Fikrim yok demek mümkün değil, mümkün gelmiyor bana yani. Biri size sipariş verirse zorlanırsınız. Yani şu konuda film üretir misiniz derse. Orası başka bir yere gider çünkü yürekten hissettiğiniz şeylerin peşindediniz diğeri sizin için düşünülmüş tasarlanmış bir şey. Ama zaten çalıştığımız bir alansa yani ilgi duyduğumuz, içerisinde bulunduğumuz bir alansa orada da burada da bir sürü fikrim var buyurun diyebiliyorsunuz.

Aleyna; Evet, doğru. Az önce de bahsettiğim gibi kadın haklarına da duyarlı olduğunuzun farkındayım. Ben de sizi "Pippa'ya Mektubum" filminizle tanıdım. Projelerinize konu olan kadınlara da değinelim istiyorum. Beni çok etkileyen "Pippa'ya Mektubum" hatta sizin deyiminizle eyleminiz olan bu belgesel filmde Pippa Bacca'nın ölümü içinizde ne gibi bir ses çıkartma arzusunu tetikledi. Yani başka bir şey yapılabilir miydi? Yani ilk gördüğünüzde ne hissettiğinizi merak ediyorum aslında nasıl bir harekete geçme dürtüsü oldu içinizde.

Bingöl; Yani bir kere öfkelenim çünkü artık yeter duygusu çok yükseliyor. Mevzu Pippa'dan çok barış için yola çıkmış insana güvenebilirim diyen bir kadının hunharca öldürülmesi ve buna inanmak ve bunu reddetmek inkâr etmek değil de şöyle bir şey hani bu bilginin yerleşmesini ben kabul etmiyorum. Hayır, bu yolculuk devam edecek, hayır biz de yola çıkacağız her şeye rağmen insana inanmak için uğraş vereceğiz. Her şeye rağmen bu kadar güvensizliğin pompalandığı bir dünyada bu kadar korkunun pompalandığı bir dünyada biz güvenli yaşam alanlarımızı inşa etmek için elimizden ne geliyorsa yapacağız ve bize ait olan ne varsa geri almak için de elimizden ne geliyorsa yapacağız.

Bu bazen bir kadın olarak, bazen bir birey olarak, bazen bir çevreci olarak, bazen bir kimlik olarak yaptığımız bir şey. O yüzden de Pippa o dönemde bildiğim biri değildi. Yaptığı işe dair etkilendiğim kısmı bir insana güvenebilirsiniz kısmıydı yani o yüzden ben o yolculuğun devam etmesi gerektiğini düşünüyordum ve o şekilde yani o dürtü ile kendimi yola attım diyebilirim.

Aleyna; Bildiğim kadarıyla Pippa Bacca bu yolda tek başınaydı diye düşünüyorum yanlış mı biliyorum emin değilim ama...

Bingöl; Önce bir arkadaşı ile birlikte yola çıktı sonra uzunca Balkanları geçtiler İstanbul'da yolları ayrıldı onların.

Aleyna; Anladım. Türkiye sınırları içerisinde aslında yalnızdı.

Bingöl; İstanbul'dan sonraki kısmında ayrıldı.

Aleyna; Anladım. Sizin yanınızda ekibiniz vardı. Onlara rağmen kendinizi savunmasız hissettiğiniz oldu mu?

Bingöl; Yani şöyle, ekibin varlığı ilk başta aklımızda olan, bir süre sonra hiçbir karşılığı olmayan bir şey. Çünkü filmi izlediğinizde görüyorsunuz, kaybediyoruz kolaylıkla birbirimizi. O yüzden o fikir psikolojik olarak bir anda var sonra yok oluyor. Yani o işin tehlike boyutunu düşünmeye başladığınızda bu tehlike her an her şekilde yanı başınızda onu unutmamak gerekiyor. Her türlü otostopta bu aynı şekilde var aslında her türlü Türkiye'nin herhangi bir yerindeki yaşam alanında bu riskle baş başasınız. Yani akşam bir saatte bir yerde yürüdüğünüzde evlerinizin içinde de çok güvenli bulunan evlerin içinde de kadın için tehlikeli yerler; enestin oranını düşünürsek. Kadın cinayetlerinin oranını düşünürsek anlatabiliyor muyum? En güvenli olduğun yeri de inşa edemeyeceğini görüyorsun. Burada biraz kendine inanmak, yaptığın şeye inanmak gibi bir motivasyonla yola çıkıyorsunuz yoksa yola ilk çıktığım anda karşılaştığım bir sürü davranış zaten böyle elimi ayağımı boşalttı, devam edemeyeceğim galiba dediğim anlar oldu. Oradaki ekibin varlığından daha sert bir durum idi. Muhtemelen olmasa başka türlü bir ruh hali ile başlıyordum. Bu çok değişken bir ruh hali bütün o yolculuk boyunca süren bir şey değil. Her an yer değiştirebilen bir şey ama o korkunun üstüne sinmesine müsaade etmedim.

Aleyna; Keşke anlattıklarınızı anlamıyor olsaydım ama bunu dinleyecek olan bütün kadınlar da anlar bunu. Bu çok kötü bir durum gerçekten. Bu arada otostopa değinmişken Ağustos Karıncası'na geçmek istiyorum. O belgeseldeşöyle bir cümle geçiyor.; "Problem çıkar diye düşünürsen o işi yapmaktan vazgeçersin risk almak lazım". Sizin de hayatta yola çıkma sebebiniz ya da sizi ayakta tutan bir cümle var mı?

Bingöl; Böyle sorunca çıkmaz benden ama genel olarak hani çok sorunlu bir dünya yaratmış bir insanlık var ve zarar vermeye çok motive eden bir yaşam stili var. Zararım yok zararım olmadan ya da kirlenmeden ya da yozlaşmadan ya da yanlış yapmadan var olma çabası anlatabiliyor muyum? Bunun kendisi bile çok zor bir şey çünkü her an yoldan çıkmanız için bir sürü şey var. Yani her an kendinizden uzağa düşmeniz için sayısızca durum var. Savaşlarla çevrili bir ülkedeyiz. Sürekli çatışmalarımız var. Sürekli mücadelelerimiz var. Sürekli kamplaşmalarımız var. Korku dolu bir sürü şeyimiz var. O yüzden hani sağlıklı bir birey olmaya çalışmak yozlaşmamak yozlaşmamayı başarmak kendi başına önemli bir varoluş gereksesi.

Aleyna; Anladım. Peki belgesel film çekmenin en büyük zorluğu nedir sizce?

Bingöl; Sürekli bir kaynak meselesi var. Çünkü sürekli sıfırdan başlıyorsunuz ve bu düzenli bir ekip oluşmasını ve sürekli her şeyi dağıtıp sürekli her projede yeniden başlama gibi bir şeyi beraberinde getiriyor. Bu durum çok zor olabiliyor. Bazen çok usandırıcı olabiliyor. Oysaki kaç tane film yaptık bir finans güvencesinin olması gerekiyor. O güvence içerisinde daha rahat hareket etmeniz gerekiyor. Biz her seferinde varlık savaşı veriyoruz. Durmadan varlık savaşı veriyoruz. Bu çok usandırıcı bir şey ve hali ile süreleri uzatan bir şey yani bir film ile kendi koşulundan çok daha uzun süre uğraşmak zorunda kalıyorsunuz. Bu çok kritik bir şey, filmle olan duygusal ilişkinizi zedeleyen bir şey bu. Geciktirilmiş bir doğum gibi bir şey. Belgele meraklı ve belgesel izleyen çok sayıda insan var. Ama herkes kendi küçük ruhu içinde devinip duruyor. Bunun böyle birbiriyle kesişen gruplar birbirinin ürünlerini paylaşan gruplara dönüşmesi ne kadar iyi olurdu. Eğer politik bir mesele ile uğraşıyorsanız güvenlik sıkıntınız sürekli başınıza bir şey geleceğine dair endişeler ve hapse girmeme için uğraşma gibi şeyler var.

Aleyna; O zaman maddi olanaksızlıklar en büyük zorluk diyorsunuz. Yapım şirketi olan kişilere, aynı zamanda yapımcı olanlara maddi anlamda çok rahatmış gibi bakılıyor ama bir yerde de çok büyük zorlukları var diyorsunuz.

Bingöl; Sadece belgesel yapıyorsanız geçinmeniz söz konusu değil. Benim ekstra yaşam standartlarımla ilgili geçinme düzeyinde tuttuğum için, o standart da çok aşağıda olduğu için ben başka hiç uğraşmadan şimdilik belgeselle devam edebiliyorum. Genel koşulda bunun bir karşılığı yok. Yani hani başka bir işi daha yapmak zorunda kalıyorsunuz ki film yapabilesiniz, geçinebilesiniz.

Mesela büyük oranda gizli işsizlik demek aslında. Sadece belgesel değil Türkiye sineması için geçerli bir şey. Çünkü filminizi yaptıktan sonra siz her ne kadar sürekli üretiyor olsanız da bir para akışı olmadığı için bir tür işsizlik içerisindeyiz. İstihdamla ilgili, başka şeylerle ilgili problemler yaşıyorsunuz. Mesela yurt dışında meslektaşlarımızla konuştuğumuzda onlar bir filmi yaptıklarında bir kaç yıl geçinme ile ilgili süreçlerini çöze-

biliyorlar. Ya da mesela ülkede o sene bir şey ürettiyseniz şu kadar saat sanatla uğraştıysanız devletin size verdiği sanatçı fonları var. Destekleri var. Maaşları var. Anlatabiliyor muyum? Bu sizi çok daha fazla güvende hissettiren daha konforlu hissettiren bir şey bizim için her zamanki gibi survivor, sürekli hayatta kalma... Ama yani bununla umutsuzluk aşılama da istemiyorum. Sadece bilinçli bir tercihle hareket etmek. Eğer siz para dönen bir işle uğraşmak istiyorsanız belgesele uğramazsınız ama benim bir derdim var ekonomik olarak da bunu çözeceğim başka türlü çözeceğim ama bu filmi de üretmek istiyorum şu kadar da zaman ayıracağım gibi bir düşünce ile girdiğinizde gayet sizin içinde rahat diyebileceğimiz bir alan.

Aleyna; Anladım. O zaman diğer soruya geçeyim. Şimdi ilk soruda cevap vermiştiniz zaten Radyo Televizyon dışında aslında hukuk okumak istediğinizi söylemişsiniz. Hala bu düşünceniz geçerli olur muydu? Yönetmen olmasaydınız hangi mesleği seçerdiniz diyeceğim ama bir yerden de sormak istemiyorum hukuk okumak istemişsiniz mesela onun dışında yani derdinizi anlatabileceğiniz, insanlarla çatışabileceğiniz bir şey mi yapmak isterdiniz yoksa keşke kafam rahat olan kimseye bulaşmadığım bir iş yapmayı tercih etseydim mi derdiniz?

Bingöl; Yani böyle sanırım yok hala hukuk okumakta ısrarcı olmazdım yani hani memleketteki hukukun halini görünce bulunduğum yeri iyi buluyorum. Belgeselle uğraşmak güzel. Doğal koşullarım başka olsaydı dansçı olmak isterdim. Sinemacı olmanın bulunduğum, ürettiğim durumdan dolayı bütün bu olumsuzluklarını ve usandırıcı yanlarına rağmen kendimi şanslı buluyorum. Kendime özgür alanlar yaratıyorum. Bir konu ile ilgileniyorum ve onunla uzun uzun çalışıyorum ve mesaimi kendim belirliyorum, gideceğim yeri kendim belirliyorum. Bu özgürlük kendinize ait hayatı inşa etmekle ilgili bir şans.

Aleyna; Aslında bir yerde meslek değil bu sizin için tutku. Bu alanda kılavuz niteliğinde bir kitabınız var mı? Ya da illa yönetmenlik ya da film çekmek anlamında değil. Böyle başucu kitabı gibi olabilir ya da düşüncelerinizin şekillenmesini sağlayan böyle ilk en sevdiğiniz kitap denildiğinde aklınıza ne geliyor?

Bingöl; Böyle sorulunca ne film ne kitap gelir benim aklıma.

Aleyna; Peki, İletişim Fakültesi öğrencilerine önerebileceğiniz bir kitap olur mu?

Bingöl; İşte diyorum ya böyle zamanlarda kitlenirim ben. Şu kitabı açın okuyun vesaire değil. Sadece şunu diyebilirim tek yönlü değil çok yönlü donanmak zorundayız. Biz hem gözümüzü eğitmek hem gönlümüzü hem kafamızı hem ruhumuzu bütün bunları eğitmek zorundayız. Bunlar hazırdan gelen şeyler değil ve kendimizi keşfetmek ama bunla da psikiyatri salonlarından çıkmamak anlamında demiyorum. Aslında var oluşumuzla ilgili huzursuzluğumuz var ve bu huzursuzluk normal bir huzursuzluk ama siz bunu kontrol etmeyi bilmediğinizde bir anda ilaçlara doğru gidiyorsunuz. Başka yerlere doğru gidiyorsunuz aslında bu huzursuzluğu üretmek kişinin kendini keşfetmesi gerekiyor. Yani sistemin bizim için uygun gördüğü yaşam modellerine kuşkuyla bakmak gerekiyor. Bizim için güzel dediğine bizim için estetik bulduğunu bizim için konforlu buldukları ile ilgili şeylere hep şüpheyle bakmak gerekiyor. Çünkü herkesin çok daha kişisel özellikleri çok daha spesifik özelliği var ve biz bunu keşfetmediğimiz için ruhumuz hastalanabiliyor. Gözümüz kararabiliyor. Sanatımızı icra edemiyoruz. Yaratıcı yanlarımız tıkanabiliyor. Bunu keşfetmenin yolunu bulmalı bekli de hani sürekli vücudu hareket isteyen bir bireyizdir. Siz onu masa başına gömmemeniz gerekiyor. Onu kendine ait kendini daha verimli hissedebileceği işe doğru uzanması gerekiyor. Önce kişinin kendini keşfetmesi gerekiyor. Bir diğerinden öğrendiği şekilde değil. Ben nasıl biriyim? Ama bununla sadece hazcı bir yerden yaklaşmak da değil sadece kariyer odaklı bir yerden yaklaşmak da değil. Çünkü bunların hepsi yine sistem tarafından empoze edilen şey. Aksine keşfetmek ben nasıl biriyim? Narsist bir yerden de değil. Kendinize döndüğünüzde tuzaklar bir anda beliriyor. Bir anda narsizme gidebiliyorsunuz dehlizine gidebiliyorsunuz. Ondan sonra başka başka bir şeye ya bir bütün olarak hayatı görmek. Biz ne yeryüzüne tek başına gelmiş bir bireyiz ne de yani bir topluluğun içinde sorumluluklarımız olan yaşam için paylaşım alanlarımız çok olan ve bu kesişmelerde daha sağlıklı iletişim için uğraş veren bir birey olmaya çabalamak zorundayız. Tabi ki bütün bunların yanın da ya ben kendimle ilgileniyorum deyip etrafınızda olan haksızlıklara da göz yummamanız gerekiyor. Çünkü etrafınızda olan haksızlıklara ses çıkarmanız aynı zamanda kendinizi de doğru inşa etmeniz anlamına geliyor. Hani düşünsene adalet duygunuzu sarsan bir şey var ve siz duyarsızlaşıp başka bir tarafa dönüyorsunuz. Ama bunu da böyle psikolojik öfkelerle sadece kırgınlık ve öfkeyle yaklaşamazsınız aksine bir bilinçle yaklaşmak zorundasınız. Yani bu çok çok sayısızca önerilerim var.

Aleyna; Evet, aslında sadece iletişim fakültesi öğrencilerine değil birçok öğrenciye birçok kendini hala keşfedemeyen insana da ilham verecek sözleriniz var. Şimdi aslında ben bunu son soruya ayırmıştım son olarak iletişim fakültesi öğrencilerine önerebileceğiniz bir tavsiye var mı? Diyerek bitirecektim. Ama onu da cevaplamış olduk.

Bingöl; Şunu ekleyebilirim; çok özür dilerim, lütfen işsiz kalacağım endişesine kapılıp da işsiz kalacaklar diye onunla eğitim süreçlerini heba etmesinler. Gerçekten donansınlar gerçekten okuduklarını gerçekten okusunlar. Mutlaka dil öğrensinler. Yani dil o kadar olmazsa olmaz bir durum ki bu alanla ilgili ondan sonra şu anda derslerinde mutsuzlarsa sayısızca içerik var çok kaliteli içerik var kendileri için o programları yapsınlar kendi eğitimlerini eksik buluyorlarsa kendileri tamamlasınlar sinema ile ilgili teknoloji ilgili sayısızca çok nitelikli içerikler var internette. Yani onlarla zaman geçirmek onları edinmek. Çünkü bu dönem okumak gerçekten okumak gereken bir zaman o endişeyle o boşlukla geçirmemeniz gereken bir zaman mesela kendim ve çevremdeki arkadaşlarla şöyle bir şey gözledik. 2. sınıftan itibaren biz işsiz kalacağız diye düşündük ve şimdiden gidip çalışmalıyız dedik. Ben onun pişmanlığını çok duydum çünkü keşke okurken okusaydım gerçekten bu sefer o eksiklerinizi çalışırken tamamlamak çok daha zor bir şeye dönüşüyor. Çalışırken bir konuda eğitiminizi ilerletmek çok daha zor bir şey. O yüzden okurken okusunlar bol bol okusunlar çok okusunlar. Çeşitli okusunlar ve doğru düzgün kitaplar okusunlar. Boş şeyler değil.

Aleyna; Yani iş hayatına atılmadan önceki son çıkışınız aslında doldurabildiğiniz kadar kendinizi doldurun diyorsunuz. Aslında dürüst bir yerden söylüyorsunuz bunu her türlü işsiz kalacaksınız, bu ihtimal değil kesin kalacaksınız ama en azından bu zamanları iyi değerlendirin diyorsunuz.

Bingöl; Zaten yani dünyada üniversitenin anlamı iş bulmak değil bu bizim ülkemize özgü bir sakatlık. Yani üniversitenin anlamı sizin bir konuda eğitiminizi daha da ilerletmek, kendinizi entelektüel olarak daha donatmak için olan bir imkân. Daha derinleşmek için olan bir alan, biz de hala iş bulabilmek ile ilgili bir dert var onun endişesi sadece iletişim fakültesi değil bu arada yani biz böyle Türkiye de yaklaşık 10 tane üniversitede iletişim fakülteleri için atölye yaptık orada da gözlemediğim şey o. Bütün böyle okulların hepsi, sessizce bir sürü yeni bölüm açılmış okulların kendilerinin de inanmadığı, aslında sırf o kadar sayıda genci aman şurada oynasınlar oynasınlar kendi kendilerine diyebileceğimiz tabela üniversitesi diyebileceğimiz sayısızca üniversite var ve onun için de size bu kadar yılınızı ayırın diyorlar ve o eğitimler tabi ki çok zayıf tabi ki çok niteliksiz. Bir öyle handicap var bir çoğu üniversitesinde istihdama katkı sunmasının imkanı yok çünkü öyle bir alan yok öyle bir gerçeklik yok. Türkiye'nin bu kadar fazla iletişimciye ihtiyacı yok orada da bir sakatlık var. O yüzden oranın kurbanı olmamanın yolu sizin kendi kendinizi donatmanız! Siz eğer zaten sinema ile ilgili gerçekten niyetliyseniz iyi filmler izleyip güzel hikâyeler okuyup iyi müzikler dinleyip daha sonra onları bir araya getirmek için teknik de öğrendiyseniz zaten girmişsinizdir o yola. Ya da iyi bir gazeteci olmak istiyorsanız iyi mecraları takip edip arka planındakileri soruşturup sürekli sorular soran bir bireyseniz zaten o yoldasınızdır.

Aleyna; Evet, Teşekkür ederim. Çok güzel bilgiler ve tavsiyeler verdiniz. Kendinizle ilgili de çok güzel açıklamalar yaptınız. Çok teşekkür ederim ben kendi adıma da...

Bingöl; Teşekkür ederim çok çok teşekkürler...